

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Egzamin maturalny

Formuła 2023

GEOGRAFIA

Poziom rozszerzony

Próbna Matura z Operonem 2025/2026

DATA: **21 listopada 2025 r.**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 29 stron (zadania 1.–27.) oraz mapę szczegółową. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza wpisz swój numer PESEL i kod.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora prostego.

Zadanie 1.

Turysta wyruszył z parkingu w miejscowości Wołosate (pole I5/6) i szedł w kierunku wschodnim ku Przełęczy Bukowskiej (pole L6). Po jej osiągnięciu skierował się na północ i szedł dalej szlakiem czerwonym, przez Rozsypaniec, w kierunku szczytu Halicz (pole L5). Dalej wędrował początkowo na północ, po czym – zgodnie ze szlakiem czerwonym – zaczął wędrować na zachód w kierunku Tarnicy (pole J5). Po drodze podziwiał mijane na trasie inne niższe szczyty Bieszczad. Po zdobyciu Tarnicy udał się dalej szlakiem niebieskim w kierunku południowo-zachodnim na parking w Wołosatem.

0-1-2

Na podstawie mapy szczegółowej oraz własnej wiedzy oceń, czy poniższe informacje o trasie opisanej wycieczki są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Trasa wycieczki na odcinku z Halicza na Tarnicę prowadziła głównie malowniczymi lasami liściastymi.	P	F
2.	Tarnica, Halicz i Rozsypaniec są szczytami wznoszącymi się powyżej 1300 m n.p.m.	P	F
3.	Na trasie wycieczki znalazły się szczyty będące świetnymi punktami widokowymi, umożliwiającymi obserwację fałdowego krajobrazu Bieszczad.	P	F

Jeden z ostatnich odcinków trasy wycieczki prowadził dość stromym podejściem na najwyższy szczyt polskich Bieszczad – Tarnicę. Na tym szczycie wybudowano charakterystyczny krzyż – obecnie jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli polskich Bieszczad.

0-1

[illegible]

Strona 2

Zadanie 2. (0–2)

Na fotografii przedstawiono fragment Połoniny Wetlińskiej.

Na podstawie fotografii oraz własnej wiedzy ocen możliwość wybudowania w miejscu przedstawionym na pierwszym planie fotografii nowoczesnego osiedla mieszkaniowego. Ocenę uzasadnij dwoma argumentami odnoszącymi się do rzeźby terenu oraz warunków prawnych.

Ocena (pozytywna/negatywna):

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

2.
0–1–2

Zadanie 3. (0–1)

Na zdjęciu wykonanym z Tarnicy (pole J5) przedstawiono Szeroki Wierch oraz panoramę Bieszczad z widocznymi w oddali Połoniną Caryńską i Połoniną Wetlińską.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Osoba wykonująca fotografię skierowała obiektyw aparatu fotograficznego na azymut zawierający się w przedziale:

A. 0° – 90°

B. 90° – 180°

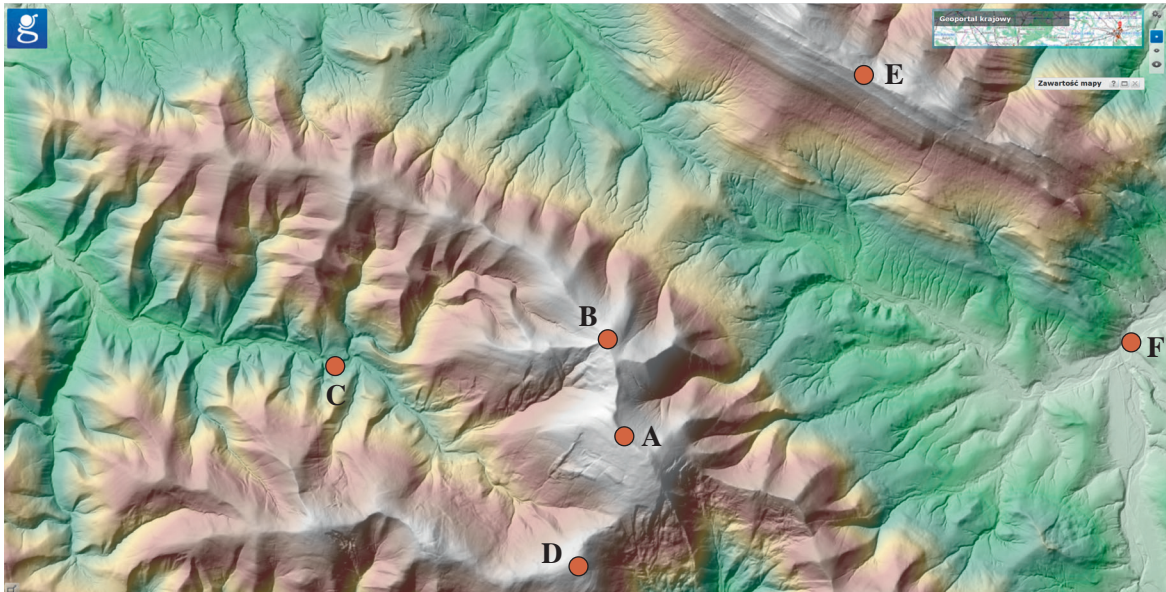
C. 180° – 270°

D. 270° – 360°

3.
0–1

Zadanie 4. (0–2)

Zadanie wykonaj na podstawie poniższego reliefu powierzchni topograficznej i hipsometrycznej fragmentu obszaru przedstawionego w polach C–H/3–5 mapy szczegółowej. Na reliefie literami A–F oznaczono wybrane obiekty geograficzne, w tym: A – Wielka Rawka, B – Mała Rawka.

Źródło: opracowano na podstawie: www.geoportal.gov.pl.

4.

0–1–2

Rozpoznaj obiekty C–F zaznaczone na reliefie i uzupełnij zdania. Wpisz właściwe określenia wybrane spośród podanych w nawiasach.

1. Literą C na reliefie oznaczono formę terenu, która powstała (*wcześniej / później*) niż pobliskie wzniesienia ze szczytami Wielka Rawka i Mała Rawka.
2. W punkcie D przebiega granica między (*Polską i Czechami / Polską, Słowacją i Ukrainą / Polską i Niemcami*)
3. Z punktu F do E prowadzi (*czerwony / żółty / niebieski*) pieszy szlak turystyczny.

Zadanie 5. (0–1)

Na zdjęciach przedstawiono widok Bieszczad i Tatr z lat 30. XX w. Mimo upływu czasu wygląd tych gór oraz występujące w ich obrębie geozagrożenia niewiele się zmieniły. Obszar tych pasm górskich udało się zachować bez zmian m.in. dzięki założeniu tam parków narodowych.

Fragment Bieszczad

Fragment Tatr

Źródło: Polona.

Uzasadnij dwoma argumentami poniższe twierdzenie. Jeden z argumentów powinien dotyczyć rzeźby terenu, a drugi – warunków klimatycznych.

Bieszczady w stosunku do Tatr odznaczają się mniejszym prawdopodobieństwem wystąpienia lawin śnieżnych.

Argument dotyczący rzeźby terenu:

.....

.....

.....

Argument dotyczący warunków klimatycznych:

.....

.....

.....

5.
0–1

Zadanie 6.

Na fotografii przedstawiono dwa niewielkie zbiorniki wodne, które powstały w 1907 r. w Duszatynie, leżącym w pobliżu ważnych szlaków Bieszczadzkich. Powstanie zbiorników nastąpiło w wyniku jednego z szybkich ruchów masowych. Rozwinął się on w obrębie wzniesienia zbudowanego ze skał fliszu karpackiego i doprowadził do zatarasowania doliny potoku Olchowatego oraz do powstania zapory. Obecnie ten teren ze względu na unikalność form jest objęty ochroną prawną w ramach Rezerwatu Przyrody Zwierzło w dolinie Olchowatego.

Jezioro Duszatyńskie Górne

Jezioro Duszatyńskie Dolne

Zadanie 6.1. (0–1)

Zaznacz poprawny typ genetyczny jezior przedstawionych na fotografii.

- A. jezioro cyrkowe
- B. jezioro deltowe
- C. jezioro osuwiskowe
- D. jezioro kalderowe
- E. jezioro reliktowe

6.1.

0–1

Zadanie 6.2. (0–1)

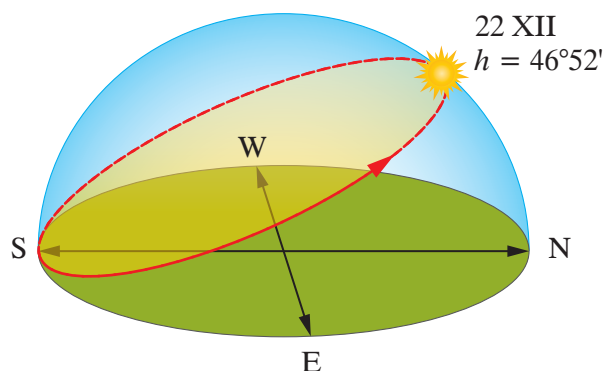
Wymień dwie przyczyny, które doprowadziły do powstania Jeziorak Duszatyńskich w Polsce lub innych – podobnych ze względu na genezę powstania – form na świecie. W odpowiedzi odnieś się do przyczyn ruchów masowych.

6.2.

0–1

1.
2.

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A, B albo C oraz 1., 2. albo 3.

Na rysunku przedstawiono pozorną wędrówkę Słońca po sferze niebieskiej

A.	na zwrotniku Raka,	w czasie której Słońce 22 grudnia góruje po	1.	północnej stronie nieba.
B.	na kole podbiegunowym południowym,		2.	południowej stronie nieba.
C.	na biegunie północnym,		3.	zachodniej stronie nieba.

7.

0–1

Na fotografii przedstawiono Teide – najwyższy atlantycki szczyt, leżący na Teneryfie. Wznosi się on na wysokość 3718 m n.p.m. Jeżeli uwzględnimy fakt, że Teneryfa jest otoczona stosunkowo głębokim Oceanem Atlantyckim, i policzymy wysokość względną od dna oceanu do samego szczytu, to wyniesie ona około 7500 m.

0-1

Oblicz wysokość Słońca w momencie górowania w dniu przesilenia zimowego na szczycie Teide ($28^{\circ}16'N$, $16^{\circ}39'W$). Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

[illegible]

Strona 8

Zadanie 8.2. (0–2)

Na zdjęciach przedstawiono mapę satelitarną Teneryfy z oznaczonym szczytem Teide oraz skały występujące na zboczach góry.

Mapa satelitarna Teneryfy

Teide

Podaj najważniejszy proces geologiczny, który doprowadził do powstania tak wysokiego masywu górskiego. Swoją odpowiedź uzasadnij dwoma argumentami uwzględniającymi budowę geologiczną – skał Teide oraz rzeźbę terenu – kształt góry.

Nazwa procesu geologicznego:

Uzasadnienie odnoszące się do budowy geologicznej – skał:

.....
.....
.....

Uzasadnienie odnoszące się do rzeźby terenu:

.....
.....
.....

8.2.
0–1–2

--

Zadanie 8.3. (0–1)

Na zdjęciu przedstawiono krajobraz górskich lasów wawrzynowych, występujący w Parku Anaga, znajdującym się w północno-wschodniej części Teneryfy. Fotografia została wykonana na wysokości około 980 m n.p.m.

8.3.

0–1

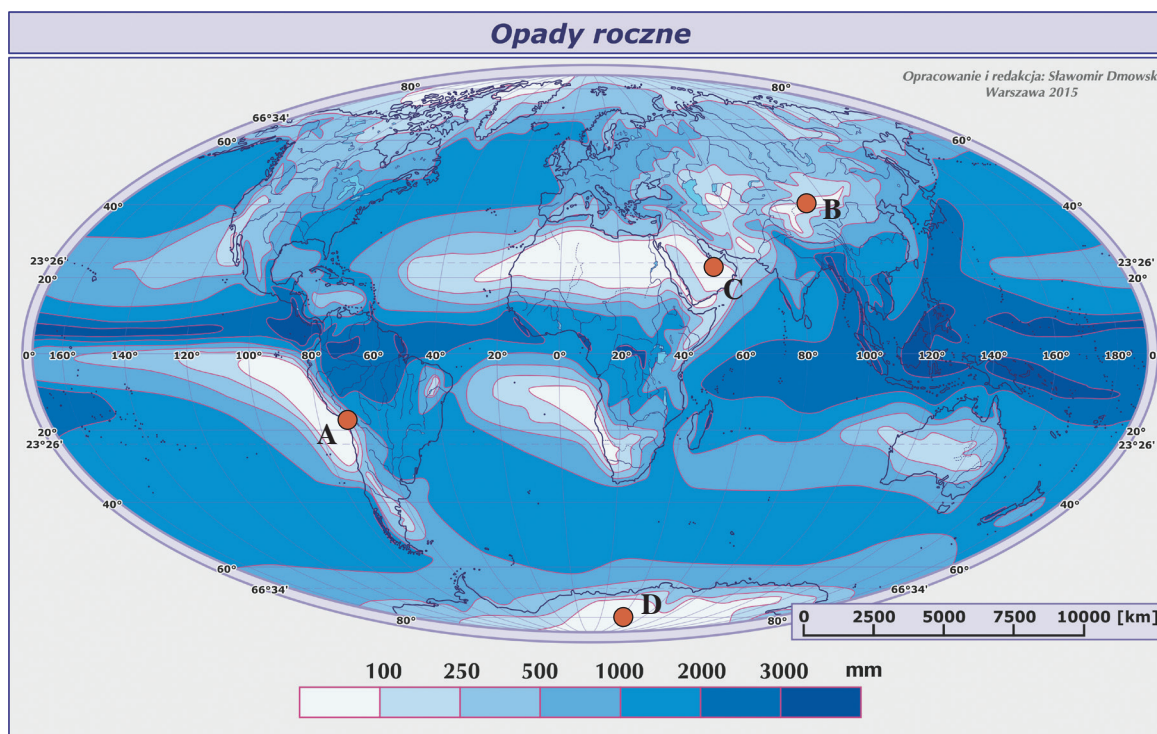
Na podstawie powyższego zdjęcia oraz własnej wiedzy dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A, B albo C oraz 1., 2. albo 3.

Gęste lasy wawrzynowe w Parku Anaga są efektem oddziaływania przemieszczających się z północnego-wschodu

A.	pasatów,	które unosząc wilgoć znad oceanu,	1.	przenoszą olbrzymie masy wody, skutkujące codziennymi ulewnymi opadami deszczu, typowymi dla klimatu równikowego wybitnie wilgotnego.
B.	monsunów,		2.	natrafiają na barierę orograficzną, w wyniku której obserwujemy kondensację pary wodnej i okresowe opady deszczu.
C.	sejszy,		3.	zatrzymują chmury i opady atmosferyczne, przez co wywołują na tym obszarze zjawisko cienia opadowego.

Zadanie 9. (0–2)

Na mapie świata przedstawiono roczne sumy opadów atmosferycznych. Punktami A–D oznaczono cztery obszary odznaczające się bardzo niskimi sumami opadów rocznych.

Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu.

Uzupełnij tabelę. Obok każdego czynnika wpisz literę, którą oznaczono najbardziej odpowiednie miejsce na mapie.

Czynnik klimatotwórczy	Miejsce na mapie (wpisz literę A–D)
antycyklonalny układ ciśnienia strefy polarnej	
położenie w strefie zwrotnikowej, w rejonie układów wysokiego ciśnienia	
położenie w sąsiedztwie zimnego prądu morskiego	
położenie w cieniu opadowym wielkiego łańcucha górskiego	

9.
0–1–2

Zadanie 10.

Na zdjęciu przedstawiono Księżyc, widoczny nad Morzem Czerwonym tuż po zachodzie Słońca.

10.1.

0–1–2

Zadanie 10.1. (0–2)

Podaj nazwę fazy Księżyca przedstawionej na fotografii. Przyjmij, że na zdjęciu jest widoczna cała tarcza Księżyca. Uzasadnij przyczyny cyklicznego występowania tego zjawiska – odnieś się do wzajemnego położenia ciał niebieskich w Układzie Słonecznym oraz do ruchu wykonywanego przez Księżyc.

Faza Księżyca:

Uzasadnienie odwołujące się do wzajemnego położenia ciał niebieskich w Układzie Słonecznym:

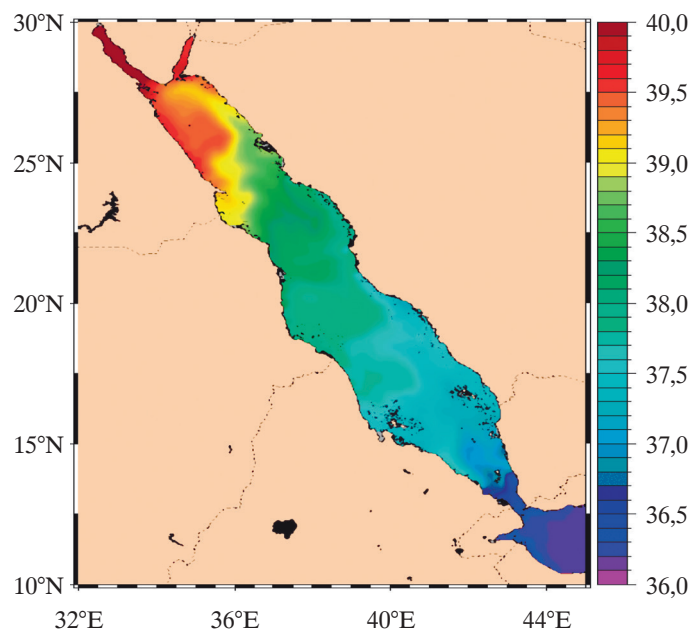
.....
.....
.....

Uzasadnienie odwołujące się do ruchu wykonywanego przez Księżyc:

.....
.....
.....

Zadanie 10.2. (0–3)

Na mapie przedstawiono zasolenie Morza Czerwonego.

Zasolenie Morza Czerwonego w PSU

Źródło: MDPI, <https://link.operon.pl/zE> (dostęp: 08.09.2025).

Uzupełnij zdanie. Wpisz właściwe określenie wybrane spośród podanych w nawiasie. Wymień trzy przyczyny wartości zasolenia typowego dla tego akwenu.

Morze Czerwone odznacza się średnim zasoleniem, które jest (*niższe / wyższe*)
..... w stosunku do Wszechocanu.

Przyczyny zasolenia:

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 10.3. (0–1)

Wskaż typ formy tektonicznej występującej w dnie Morza Czerwonego. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. rów oceaniczny
- B. fałdowy łańcuch górski
- C. łuk wysp wulkanicznych
- D. ryft kontynentalny
- E. grzbiet śródoceaniczny

Zadanie 10.4. (0–2)

Zapoznaj się z poniższym fragmentem artykułu.

Dla większości nurków nie ma nic piękniejszego niż rafa koralowa. Ciepła, przejrzysta woda, mnogość drobnych ryb, koralowce w każdym kolorze tęczy, żółwie, płaszczki i szansa na spotkanie rekinów... Wielu uważa, że jedne z najpiękniejszych raf na świecie znajdują się w egipskim Morzu Czerwonym. Od tego nurkowego rajy dzieli nas tylko około 4 godzin samolotem, a wrażenia są niezapomniane.

Źródło: *Rafy koralowe Egiptu. Oto 10 najlepszych miejsc do nurkowania*, Nautica, <https://link.operon.pl/yL> (dostęp: 8.09.2025).

Na zdjęciach oznaczonych literami A–D przedstawiono bardzo popularne na świecie skały.

A

B

C

D

10.4.

0–1–2

Wskaż zdjęcie przedstawiające skałę, która powstała dzięki rozwojowi raf koralowych, podobnych do tych obecnie występujących w Morzu Czerwonym. W uzasadnieniu odpowiedzi podaj nazwę tej skały oraz odnieś się do warunków sprzyjających tworzeniu się tych skał.

Zdjęcie skały (wpisz jedną z liter A–D):

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 11.

Na zdjęciach przedstawiono trzy typy wybrzeży morskich na świecie, powstałe w odmienny sposób.

1. Wybrzeże w Chorwacji, zdjęcie wykonane z Welebitu – pasma górskiego w Górach Dynarskich w kierunku wyspy Pag

2. Royal Phuket Marina w Tajlandii

3. Wybrzeże w okolicach Krynicy Morskiej w Polsce

Zadanie 11.1. (0–2)

Podaj nazwy typów wybrzeży morskich przedstawionych na fotografiach wybrane spośród podanych.

mierzejowo-zalewowe fiordowe namorzynowe dalmatyńskie szkierowe

Fotografia 1.:

Fotografia 2.:

Fotografia 3.:

--

11.2.

0–1–2

Zadanie 11.2. (0–2)

Na podstawie fotografii oraz własnej wiedzy oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

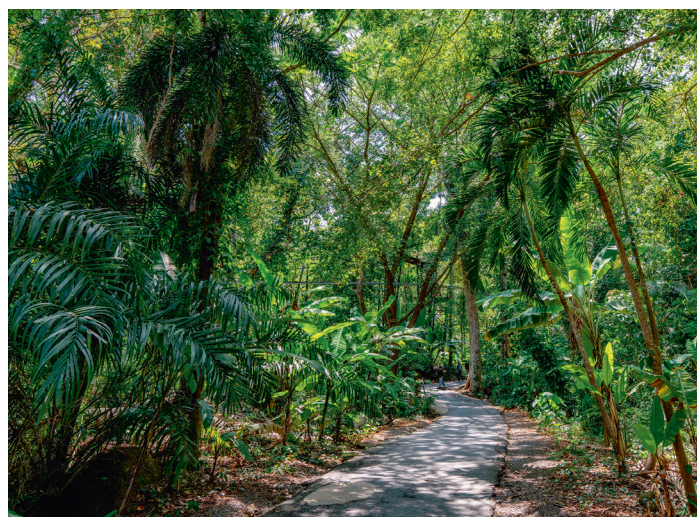
1.	Fotografia 1. została wykonana z Gór Dynarskich powstałych w czasie orogenezy alpejskiej.	P	F
2.	Fotografia 2. przedstawia roślinność świetnie przystosowaną do funkcjonowania w słonej wodzie morskiej oraz do zmian poziomu wody wynikających z cyklicznych pływów morskich.	P	F
3.	Fotografia 3. przedstawia fragment wybrzeża pochodzenia morskiego, zbudowany ze starych, litych, jasnych skał metamorficznych o niskiej zawartości kwarcu.	P	F

Zadanie 12.

Na fotografiach przedstawiono odsłonięcie fragmentu profilu glebowego jednej z gleb strefowych, wraz z roślinnością występującą w jej obrębie, oraz naturalną roślinność umożliwiającą rozwój tej gleby.

Fragment odsłonięcia profilu glebowego

Naturalna roślinność umożliwiająca rozwój gleby
uwidoczniona na zdjęciu po lewej stronie

12.1.

0–1

Zadanie 12.1. (0–1)

Wybierz typ gleby tworzącej się w obrębie roślinności przedstawionej na fotografiach.

gleba tundrowa gleba bielkowa czarnoziem buroziem czerwona gleba laterytowa

12.2.

0–1–2

Zadanie 12.2. (0–2)

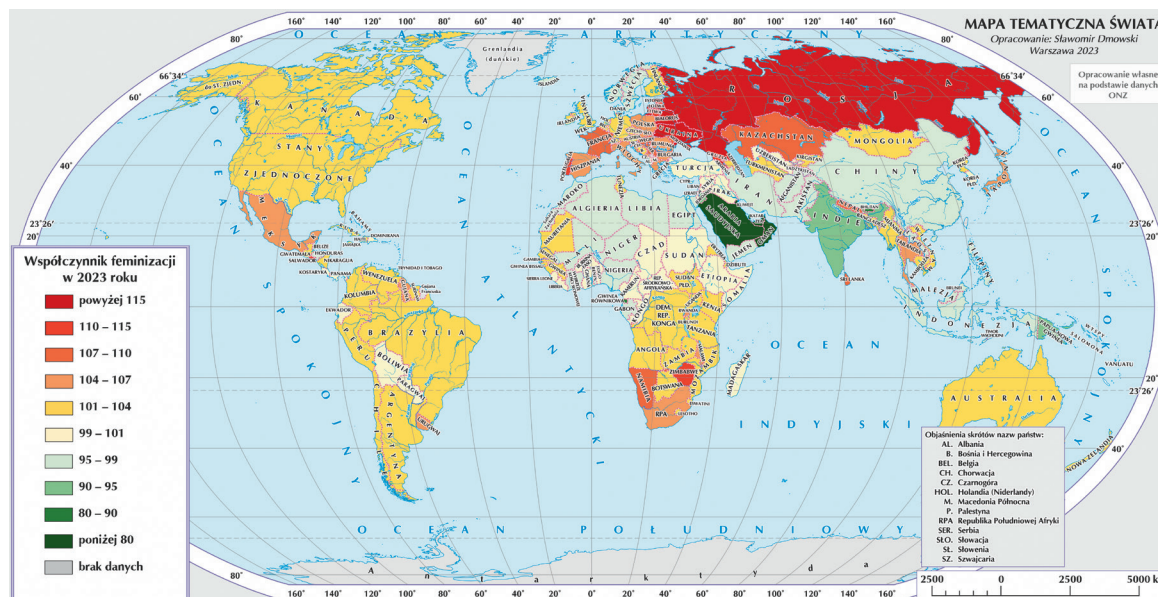
Oceń zasobność gleby w próchnicę w miejscach takich jak przedstawione na fotografiach. W uzasadnieniu odpowiedzi podaj dwa argumenty odnoszące się do warunków klimatycznych lub typu wietrzenia wpływającego na zasobność gleby w próchnicę.

Ocena (zasobność duża, zasobność średnia, zasobność mała):

Uzasadnienie:

Zadanie 13. (0–2)

Na mapie przedstawiono dane dotyczące współczynnika feminizacji na świecie w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu; dane ONZ.

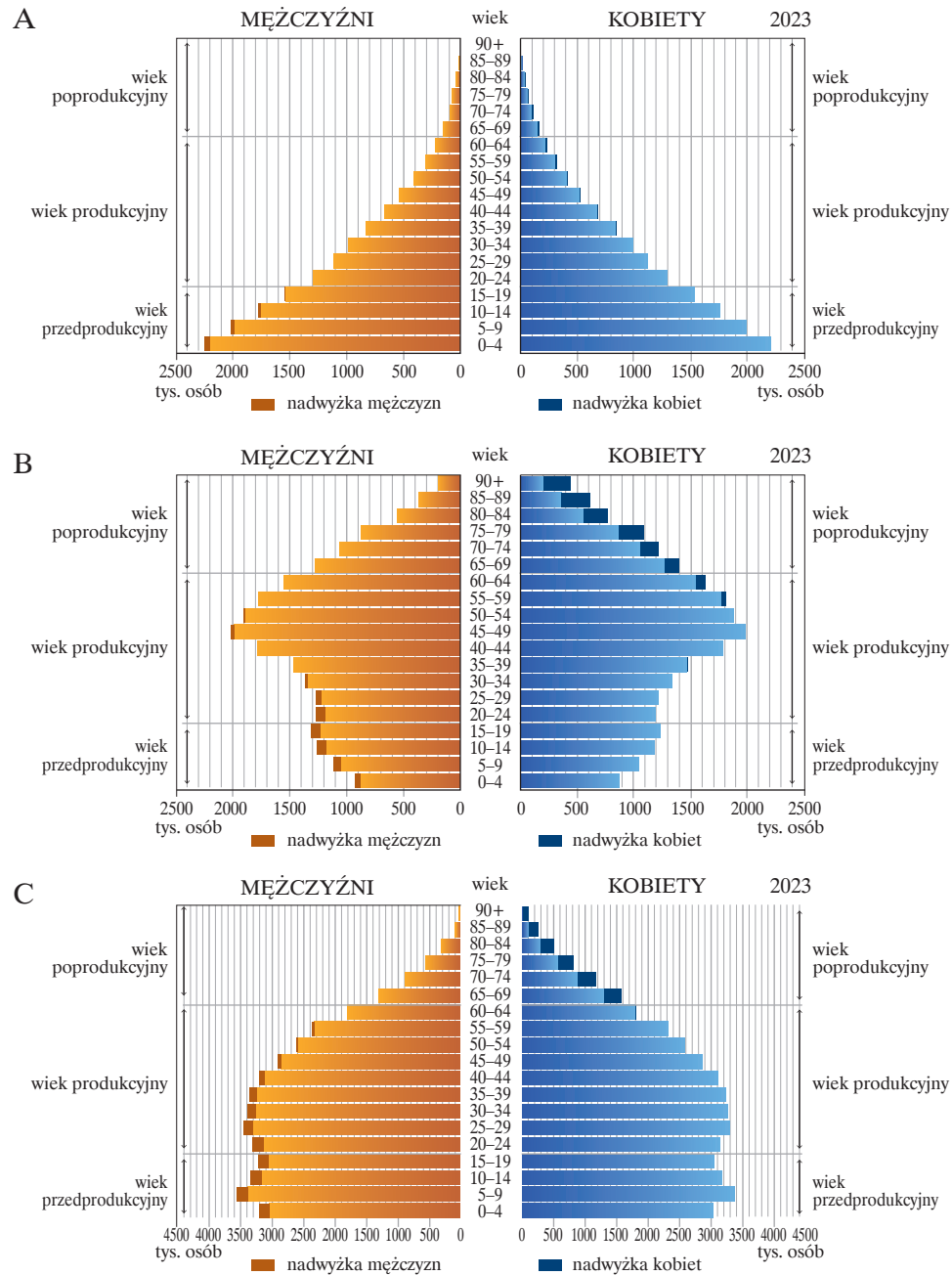
Wyjaśnij, z czego wynika różnica we współczynniku feminizacji między państwami Europy Wschodniej a państwami z rejonu Zatoki Perskiej, zasobnymi w ropę naftową i gaz ziemny. W odpowiedzi odnieś się do obu grup państw.

13.

0–1–2

Zadanie 14.

Na rysunkach przedstawiono piramidy wieku i płci z 2023 r. dla trzech krajów.

Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu; dane ONZ

14.1.
0-1-2

Zadanie 14.1. (0-2)

Uzupełnij tabelę – wpisz nazwy krajów, których piramidy przedstawiono powyżej, oraz odpowiednie typy społeczeństw. Nazwy krajów i typy społeczeństw wybierz spośród podanych poniżej.

Kraje: Turcja, Kamerun, Hiszpania

Typy społeczeństw: regresywne, stacjonarne i progresywne.

Piramida wieku i płci	Nazwa kraju	Typ społeczeństwa
A	Kamerun	
B		społeczeństwo regresywne
C		

Zadanie 14.2. (0–2)

Uzasadnij dwoma argumentami, że przewidywana sytuacja demograficzna większości społeczeństw typu regresywnego będzie w 2050 r. niekorzystna z punktu widzenia społeczno-gospodarczego. W odpowiedzi uwzględnij przemiany demograficzne, które nastąpią do 2050 r.

1.
.....
.....
2.
.....
.....

Zadanie 15. (0–2)

Na zdjęciach przedstawiono dwa charakterystyczne obiekty kultu religijnego.

1.

2.

Uzupełnij zdania. Wpisz właściwe określenia wybrane spośród podanych w nawiasach.

Na zdjęciu 1. przedstawiono (synagogę / meczet) , czyli obiekt kultu religijnego wyznawców (hinduizmu / islamu)

Na zdjęciu 2. przedstawiono obiekt kultu religijnego wyznawców (judaizmu / buddyzmu) , których duże grupy zamieszkują w kilku państwach (Azji Południowo-Wschodniej / Ameryki Południowej)

14.2.

0–1–2

15.

0–1–2

Zadanie 16.

Poniższy tekst dotyczy miasta Włodawa.

Włodawa – XVI-wieczne miasto w województwie lubelskim, położone nad Bugiem, przy granicy z Białorusią i w pobliżu granicy z Ukrainą. To niezwykle miasteczko zamieszkuje obecnie około 12 tysięcy mieszkańców. Włodawa jest znana w Polsce jako „miasto trzech kultur” ze względu na bogatą historię współistnienia Polaków, Żydów i Ukraińców. Szczyci się zabytkową synagogą i cerkwią oraz przede wszystkim zespołem klasztornym paulinów. W pobliżu znajdują się Poleski Park Narodowy oraz malownicze Jezioro Białe – przyciągające w wakacje dziesiątki tysięcy turystów. Miasto jest także od 30 lat gospodarzem Festiwalu Trzech Kultur – wydarzenia promującego dialog międzyreligijny i międzykulturowy. Włodawa to największa miejscowość na Polesiu, dlatego jest tu organizowany również międzynarodowy festiwal muzycznych i tanecznych kapel ludowych – Międzynarodowe Poleskie Lato z Folklorem.

Źródło: opracowanie własne.

Na zdjęciach przedstawiono zrewitalizowane centrum Włodawy.

16.1.

0–1–2

Zadanie 16.1. (0–2)

Uzasadnij dwoma argumentami, że w przedstawionych miejscach przeprowadzono rewitalizację. Odwołaj się do konkretnych cech tego procesu.

.....

.....

.....

.....

16.2.

0–1

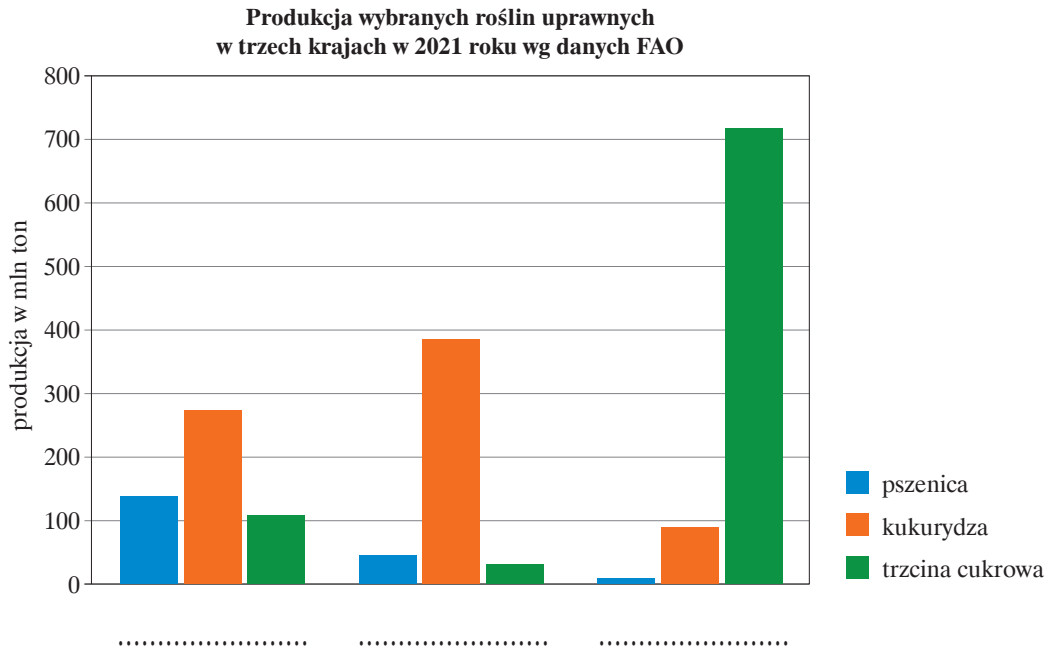
Zadanie 16.2. (0–1)

Wskaż dwie funkcje, jakie mogą pełnić poprawnie zrewitalizowane obszary miast.

1.
2.

Zadanie 17. (0–2)

Na wykresie przedstawiono dane statystyczne trzech krajów dotyczące trzech roślin uprawnych.

Podpisz dane przedstawione na wykresie nazwami państw wybranymi spośród podanych.

Stany Zjednoczone Brazylia Chiny Rosja Australia

17.

0–1–2

Zadanie 18.

Na zdjęciu przedstawiono jedną z ważniejszych roślin oleistych – oliwkę.

18.1.

0-1

Zadanie 18.1. (0-1)

Wskaż region świata, w którym koncentruje się większość produkcji światowej tej rośliny.

- A. basen Morza Śródziemnego
B. Afryka Południowa
C. Ameryka Środkowa
D. Azja Południowo-Wschodnia
E. Oceania

Zadanie 18.2. (0-1)

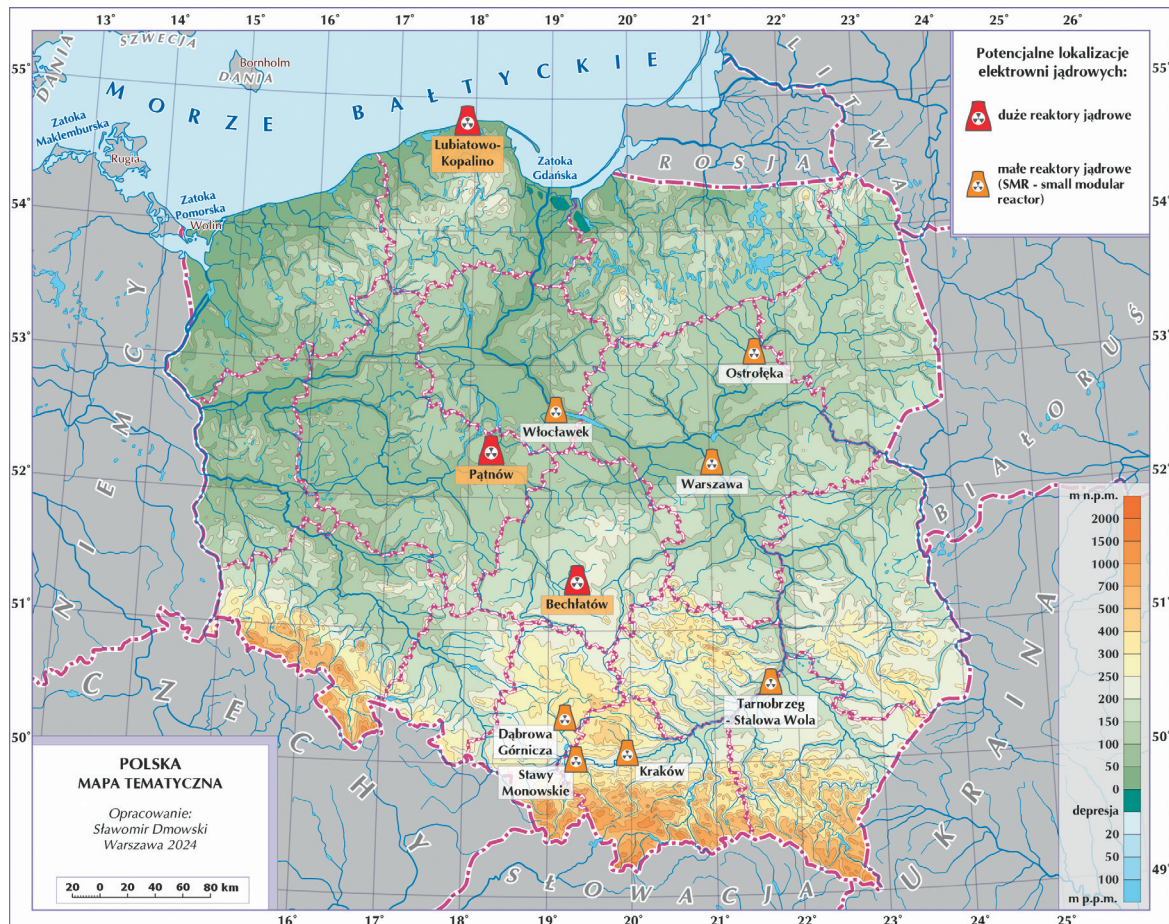
Na terenie Polski nie uprawia się oliwek. Ta sytuacja w najbliższych latach prawdopodobnie się nie zmieni.

Na podstawie fotografii oraz własnej wiedzy wymień dwa czynniki meteorologiczne, które wpływają na brak produkcji oliwek w Polsce.

1.
2.

Zadanie 19.

Na mapie przedstawiono potencjalne lokalizacje elektrowni jądrowych w Polsce.

Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu

Zadanie 19.1. (0–1)

Wymień i wyjaśnij dwie przyczyny dużego zainteresowania specjalistów oraz polityków budową w Polsce elektrowni atomowych.

1.
2.

19.1.
0–1

Zadanie 19.2. (0–1)

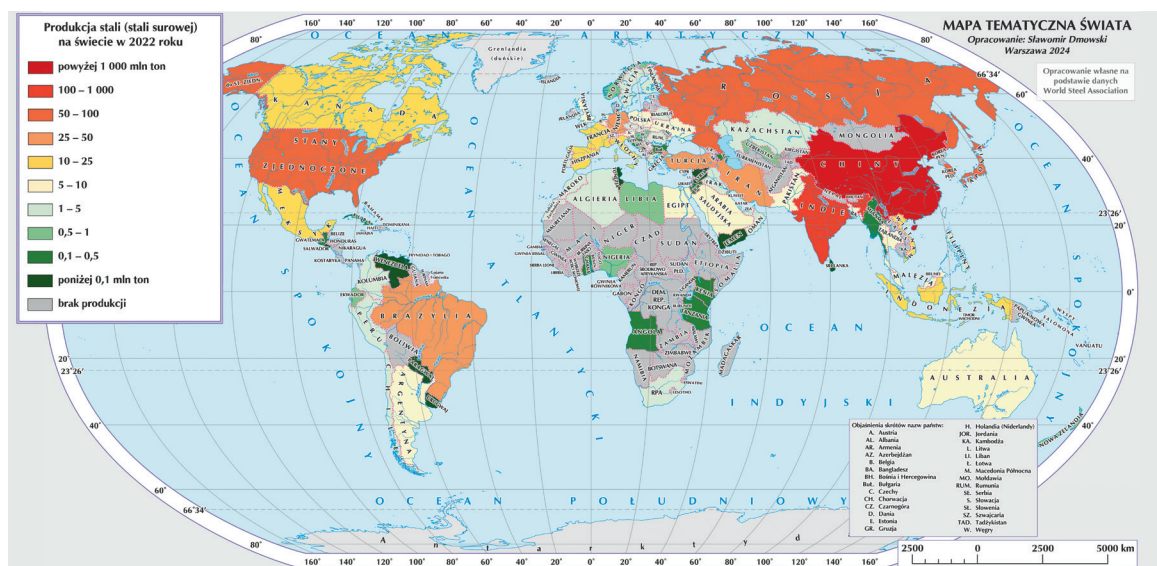
Wskaż dwa zagrożenia związane z brakiem planów na budowę reaktorów jądrowych w naszym kraju w ciągu następnych 20 lat.

1.
2.

19.2.
0–1

Zadanie 20. (0–1)

Na mapie przedstawiono produkcję stali surowej na świecie w 2022 r.

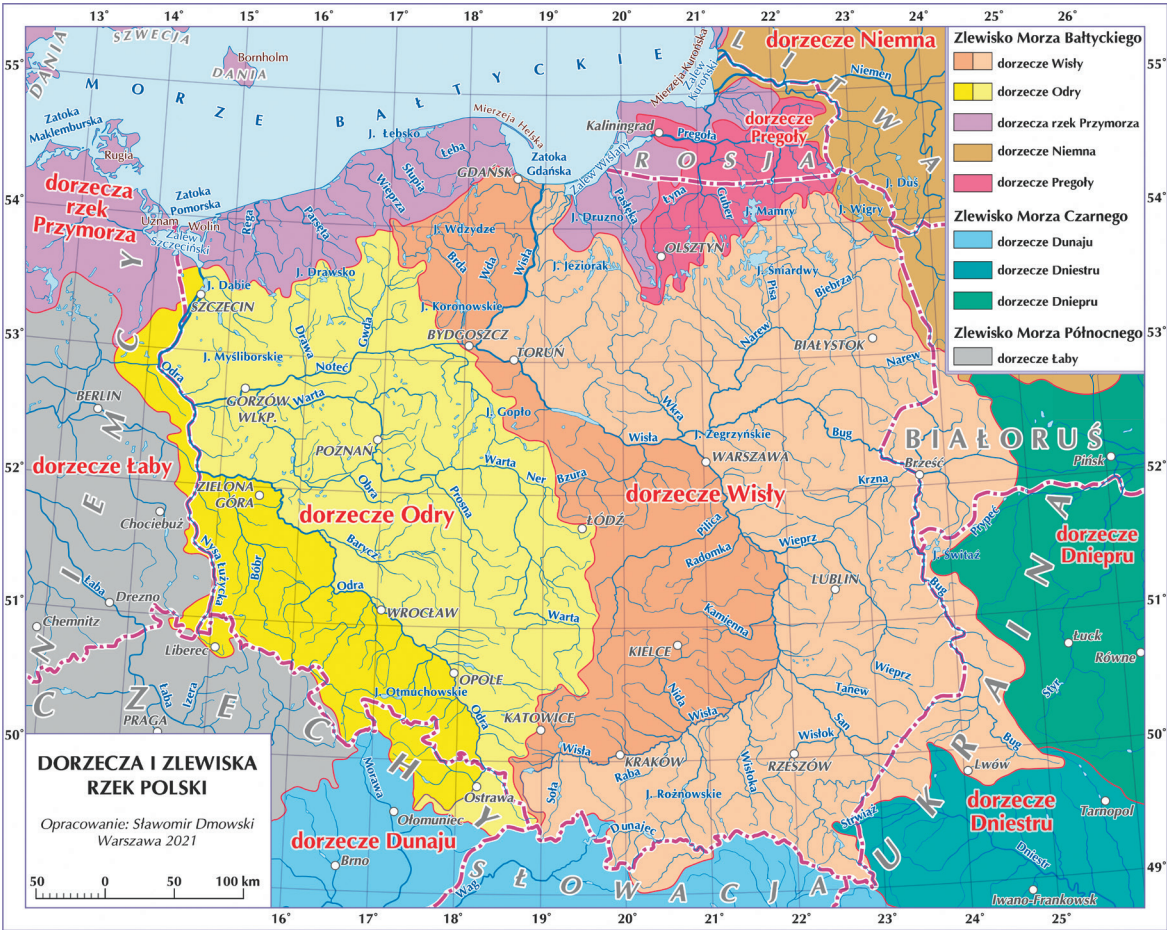
Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu; dane World Steel Association.

Wyjaśnij, dlaczego Japonia – mimo braku własnych większych zasobów surowcowych (rud żelaza i węgla kamiennego) – jest ważnym producentem stali w skali światowej.

20.
0–1

Zadanie 21. (0–2)

Na mapie przedstawiono dorzecza i zlewiska Polski.

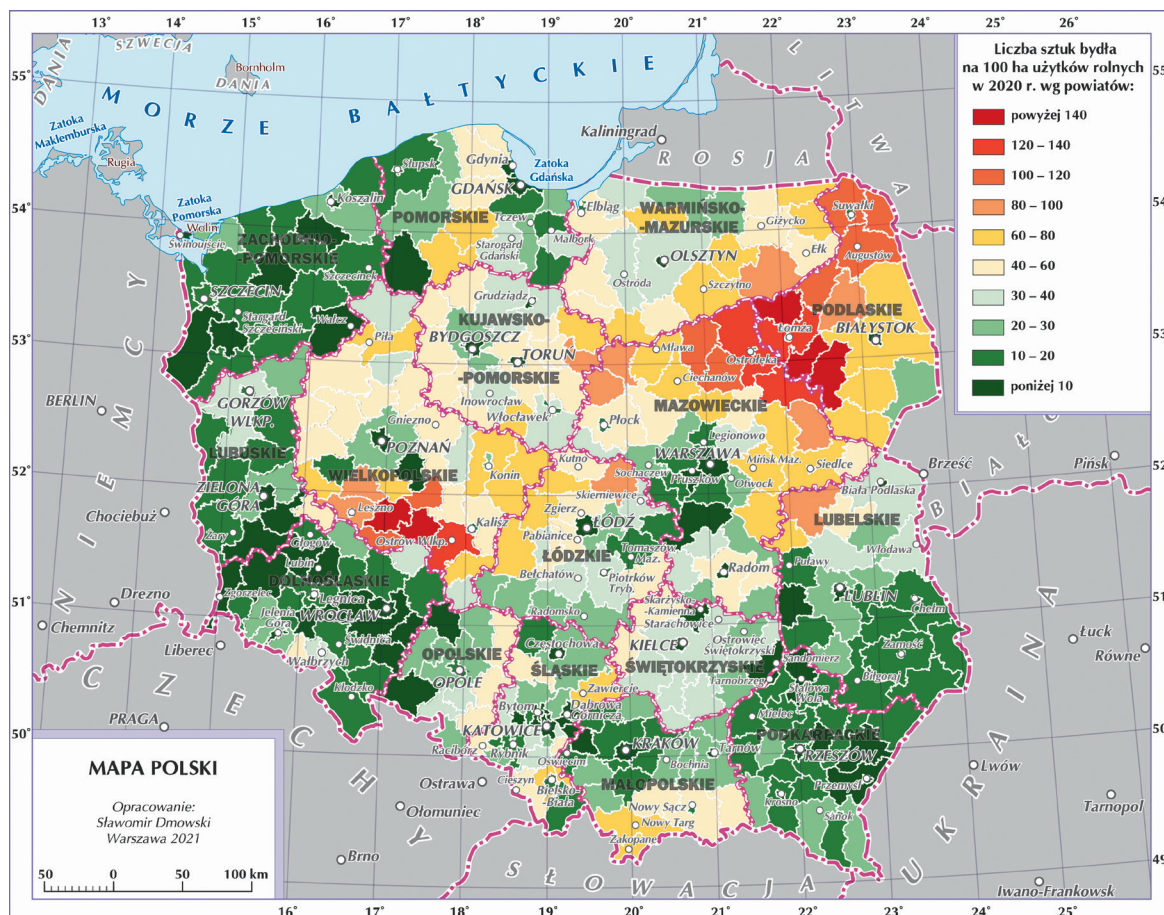
Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu.

Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Obszar Polski leży w zlewisku trzech mórz.	P	F
2.	Charakterystyczną cechą dorzecza Odry jest jego asymetria.	P	F
3.	Na wielu odcinkach rzeki w Polsce wykorzystują odcinki dawnych dolin rzecznych, ukształtowanych pod koniec permu lub w sylurze.	P	F

Zadanie 22. (0–1)

Na mapie przedstawiono liczbę sztuk bydła na 100 ha użytków rolnych w 2020 r. wg powiatów.

Źródło: opracowanie własne, Geografia24.eu; dane GUS.

Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy wyjaśnij, jaki związek ma obecność trwałych użytków zielonych z najważniejszymi rejonami chowu bydła w Polsce. W odpowiedzi odnieś się do warunków środowiskowych występujących w województwie podlaskim.

22.

0–1

Zadanie 23. (0–1)

Poniższy tekst dotyczy Dubaju.

Dubaj jest obecnie bardzo prężnie rozwijającym się miastem. To wyjątkowe pod wieloma względami nowoczesne miasto słynie z futurystycznej architektury, w tym z Burdż Chalifa, czyli z najwyższego budynku świata. Turyści chętnie odwiedzają luksusowe centra handlowe, w tym największe na świecie – Dubai Mall, a także sztuczne wyspy w kształcie palm oraz piaszczyste plaże nad Zatoką Perską. Korzystają również z bogatej oferty kulinarnej i rozrywkowej. Ponadto z miasta można wybrać się na pustynne safari po Ar-Rab al-Chali czy tradycyjne souki. Dzięki wyjątkowemu połączeniu tradycji z nowoczesnością Dubaj przyciąga turystów z całego świata przez cały rok. Jednak najważniejsza część sezonu turystycznego trwa w nim od listopada do kwietnia. W miesiącach letnich odwiedzających jest wyraźnie mniej.

Źródło: opracowanie własne.

Na zdjęciu przedstawiono luksusowe centrum Dubaju.

23.

0–1

Uzasadnij, że w lipcu i sierpniu warunki przyrodnicze panujące w tym mieście nie sprzyjają wyjazdom turystycznym. W uzasadnieniu odnieś się do najważniejszego geozagrożenia występującego we wskazanych miesiącach.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 24. (0–1)

Poniższy tekst dotyczy budowy i funkcjonowania Wysokiej Tamy na Nilu.

W sercu Egiptu, państwa o bogatej historii i kulturze, znajduje się Wysoka Tama Asuańska, jedna z najbardziej imponujących konstrukcji inżynierskich na świecie. Ujarknia najdłuższą rzekę świata – Nil – i tworzy trzecie co do wielkości sztuczne jezioro na świecie – Jezioro Naser. Ta ogromna budowla, pełna historii i technologii, przekształciła egipską gospodarkę i życie milionów ludzi.

Wysoka Tama Asuańska nie jest jedynie technicznym osiągnięciem, ale również symbolem ambicji i wizji prezydenta Egiptu, Gamala Abdela Nassera. Budowę tamy zlecono w celu kontroli corocznych wylewów Nilu, które choć przynosiły żyzną glebę, niosły ze sobą również ryzyko powodzi i susz. Przed zbudowaniem tamy, coroczne wylewy rzeki były nieregularne, co powodowało niestabilność w rolnictwie i w gospodarce kraju.

Budowa tamy rozpoczęła się w 1960 roku i trwała przez dziesięć lat. Jej ukończenie kosztowało życie aż 451 osób. Projekt zaprojektowano w Niemczech, a przy jego realizacji znacząco pomógł Związek Radziecki. To monumentalne przedsięwzięcie było również odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie kraju na energię elektryczną oraz wodę.

Źródło: *Aswan High Dam w Egipcie (Asuan) – wysoka tama, zapora*, Budowle.pl, <https://link.operon.pl/yM> (dostęp: 8.09.2025).

Na podstawie tekstu oraz własnej wiedzy uzasadnij dwoma argumentami, że tak gigantyczna inwestycja wywarła negatywny wpływ na pobliskie środowisko geograficzne.

1.
.....
2.
.....

24.

0–1

Zadanie 25. (0–2)

W żegludze morskiej niektórych państw bardzo ważną rolę odgrywa tzw. kabotaż.

Wybierz spośród podanych państwo z najlepszymi warunkami środowiskowymi do żeglugi kabotażowej. Odpowiedź uzasadnij dwoma argumentami przyrodniczymi.

Rumunia

Paragwaj

Indonezja

Nigeria

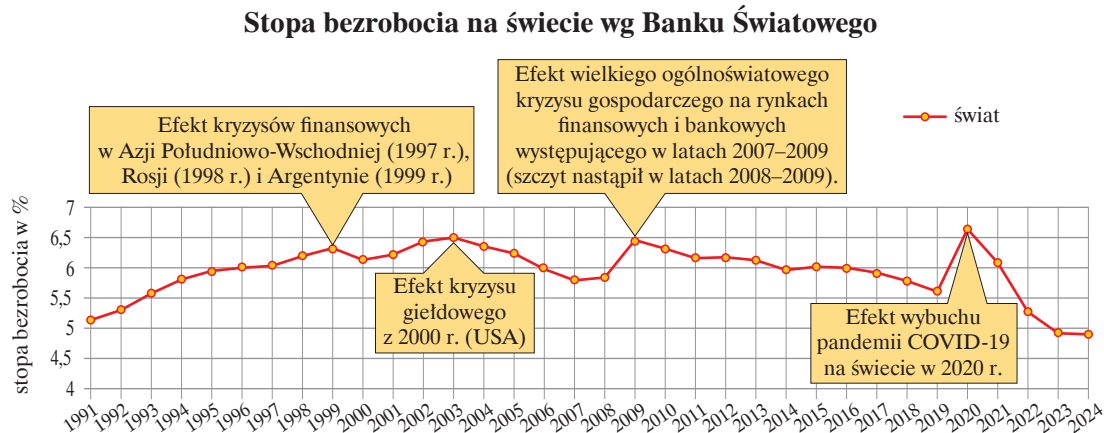
Uzasadnienie:
.....
.....

25.

0–1–2

Zadanie 26. (0–1)

Na wykresie przedstawiono zmiany stopy bezrobocia na świecie w latach 1991–2024.

Źródło: dane Banku Światowego.

26.

0–1

Na podstawie wykresu oraz własnej wiedzy wyjaśnij, jak pandemia COVID-19 wpłynęła na społeczeństwa państw będących tzw. monokulturami turystycznymi. W odpowiedzi odnieś się do struktury PKB tych państw.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 27. (0–1)

W tabeli przedstawiono zmiany w liczbie ludności wybranych województw w Polsce.

Województwo	Ludność [w tys. osób]	
	2000	2024
dolnośląskie	2 912,20	2 868,24
lubelskie	2 206,20	1 996,44
mazowieckie	5 115,01	5 508,32
opolskie	1 070,60	930,30
pomorskie	2 172,28	2 359,49
wielkopolskie	3 345,32	3 479,99
zachodniopomorskie	1 697,94	1 622,76

Źródło: dane GUS.

27.

0–1

Podaj nazwę województwa, które w latach 2000–2024 odznaczało się najniższym wskaźnikiem dynamiki zmian liczby ludności w Polsce.

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

ISBN 978-83-8197-611-4

9 788381 976114